

Konstitutionsutskottets betänkande 2021/22:KU12

Ett teknikneutralt krav på underskrift av regeringsbeslut

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar som vilande regeringens förslag till lag om ändring i regeringsformen.

Enligt 7 kap. 7 § regeringsformen ska författningar, förslag till riksdagen och andra regeringsbeslut som ska expedieras för att bli gällande skrivas under av statsministern eller ett annat statsråd på regeringens vägnar. I propositionen föreslår regeringen ändringar i bestämmelsen som syftar till att göra den teknikneutral. Ändringarna innebär att regeringsbeslut som ska expedieras ska kunna bli gällande också på andra sätt än genom underskrift med penna på papper, under förutsättning att höga krav på säkerhet uppfylls. Förslaget gör det möjligt att införa en digital hantering av regeringsbeslut.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:40 Ett teknikneutralt krav på underskrift av regeringsbeslut.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	5
Grundlagsförslaget	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Grundlagsförslaget

Riksdagen antar som vilande regeringens förslag till lag om ändring i regeringsformen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:40.

Stockholm den 22 mars 2022

På konstitutionsutskottets vägnar

Karin Enström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Enström (M), Hans Ekström (S), Marie Granlund (S), Lars Jilmstad (M), Matheus Enholm (SD), Per Schöldberg (C), Mia Sydow Mölleby (V), Ida Drougge (M), Fredrik Lindahl (SD), Laila Naraghi (S), Tuve Skånberg (KD), Camilla Hansén (MP), Erik Ottoson (M), Sofie Eriksson (S), Alexander Ojanne (S), Jörgen Grubb (SD) och Nina Lundström (L).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2021/22:40 Ett teknikneutralt krav på underskrift av regeringsbeslut föreslår regeringen att riksdagen antar det förslag till ändring i regeringsformen som lagts fram i propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen (s. 5) finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om proposition.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Enligt 7 kap. 7 § regeringsformen ska författningar, förslag till riksdagen och andra regeringsbeslut som ska expedieras för att bli gällande skrivas under av statsministern eller ett annat statsråd på regeringens vägnar. I propositionen föreslår regeringen ändringar i bestämmelsen som syftar till att göra den teknikneutral. Ändringarna innebär att regeringsbeslut som ska expedieras ska kunna bli gällande också på andra sätt än genom underskrift med penna på papper, under förutsättning att höga krav på säkerhet uppfylls. Förslaget gör det möjligt att införa en digital hantering av regeringsbeslut.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Utskottets överväganden

Grundlagsförslaget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar som vilande regeringens förslag till lag om ändring i regeringsformen. Förslaget innebär att regeringsbeslut som ska expedieras ska kunna bli gällande också på andra sätt än genom underskrift med penna på papper, under förutsättning att höga krav på säkerhet uppfylls.

Gällande rätt

Beslut i regeringsärenden fattas som huvudregel kollektivt av regeringen vid regeringssammanträden (7 kap. 3 § första stycket regeringsformen). För varje beslut upprättas en skriftlig originalhandling (jfr 2, 3 och 9 §§ förordningen [2007:725] om beslut och protokoll hos regeringen). Om ett beslut gäller något annat än förhållandena inom Regeringskansliet eller kommittéväsendet ska det expedieras (2 § samma förordning). Till denna grupp av beslut hör bl.a. författningar och förslag till riksdagen.

Av 7 kap. 7 § regeringsformen följer att författningar, förslag till riksdagen och andra beslut som ska expedieras ska för att bli gällande skrivas under av statsministern eller ett annat statsråd på regeringens vägnar. Regeringen kan dock genom förordning föreskriva att en tjänsteman i särskilda fall ska få skriva under beslut som ska expedieras.

Propositionen

I propositionen framhålls att regeringens och Regeringskansliets hantering av regeringsärenden till stora delar är manuell och att det inom Regeringskansliet pågår ett arbete med att utveckla arbetsformerna med stöd av digitala verktyg.

Regeringen anser när det gäller det nuvarande underskriftskravet i 7 kap. 7 § regeringsformen att såväl omständigheterna kring bestämmelsens tillkomst som hittillsvarande tolkning och tillämpning talar för att underskriftskravet får anses innebära ett krav på underskrift med penna på papper. För att fullt ut möjliggöra övergången till ett digitalt arbetssätt behöver enligt regeringen underskriftskravet i 7 kap. 7 § regeringsformen ändras. Samtidigt framhåller regeringen att bestämmelsen så långt som möjligt bör ges en teknikneutral utformning.

När det gäller utformningen av ändringen i 7 kap. 7 § regeringsformen framhåller regeringen att kravet på underskrift i bestämmelsen huvudsakligen får anses syfta till att säkerställa att den undertecknade handlingens innehåll stämmer överens med regeringens beslut. Med sin underskrift intygar den

person som undertecknar originalhandlingen överensställmelsen, och underskriften som metod för intygandet möjliggör en kontroll av att det är rätt person som intygat överensställmelsen, dvs. att utställaren kan verifieras. Regeringen menar att med hänsyn till underskriftens syfte bör den nya tekniskneutrala term som ska införas i 7 kap. 7 § regeringsformen vara ett samlingsbegrepp för olika metoder för intygande. I propositionen föreslår regeringen därför att bestämmelsen ska utformas så att ett regeringsbeslut som ska expedieras för att bli gällande ska skrivas under eller på annat sätt bekräftas av statsministern eller ett annat statsråd på regeringens vägnar. Regeringen ska vidare genom förordning kunna föreskriva att en tjänsteman i särskilda fall ska få skriva under eller på annat sätt bekräfta ett beslut som ska expedieras.

Regeringen föreslår även att det i 7 kap. 7 § regeringsformen ska anges att besluten ska bekräftas genom ett förfarande som uppfyller höga krav på säkerhet. Enligt regeringen bör underskrifter som uppfyller de nuvarande kraven för avancerade eller kvalificerade elektroniska underskrifter enligt EU:s förordning om elektronisk identifiering (e-IDAS-förordningen)¹ anses uppfylla de höga krav på säkerhet som ska ställas enligt regeringsformen. Samtidigt framhåller regeringen att även andra tekniska lösningar för elektroniska underskrifter som uppfyller motsvarande krav på säkerhet bör kunna användas. Vad som är en hög nivå av säkerhet måste enligt regeringen bedömas vid varje tidpunkt, med hänsyn tagen till den tekniska utvecklingen och andra relevanta faktorer. Regeringen framhåller att mer detaljerade bestämmelser om olika förfaranden, tekniska lösningar och säkerhetskrav kan meddelas genom verkställighetsföreskrifter.

Slutligen anser regeringen att förslaget till ändring i regeringsformen bör träda i kraft vid årsskiftet efter utgången av det år då förslaget tidigast kan bli slutligt antaget av riksdagen. Det innebär att ändringen enligt regeringen bör träda i kraft den 1 januari 2023.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom regeringens överväganden och förslag till ändring i regeringsformen.

Beslut om att ändra grundlag fattas enligt 8 kap. 14 § regeringsformen genom två likalydande beslut. Genom det första beslutet antas grundlagsförslaget som vilande. Det andra beslutet får inte fattas tidigare än att det efter det första beslutet har hållits val till riksdagen i hela riket och den nyvalda riksdagen har samlats. Utskottet föreslår därför att riksdagen som vilande antar regeringens förslag till lag om ändring i regeringsformen.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

*Proposition 2021/22:40 Ett teknikneutralt krav på underskrift av
regeringsbeslut:*

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i regeringsformen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i regeringsformen

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 7 § regeringsformen¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

7 §

Författningar, förslag till riksdagen och andra beslut som ska expedieras ska för att bli gällande skrivas under av *statsministern* eller ett annat statsråd på regeringens vägnar. Regeringen kan dock genom förordning föreskriva att en tjänsteman i särskilda fall ska få skriva under beslut som ska expedieras.

Författningar, förslag till riksdagen och andra beslut som ska expedieras ska för att bli gällande skrivas under *eller på annat sätt bekräftas* av *statsministern* eller ett annat statsråd på regeringens vägnar. Regeringen kan dock genom förordning föreskriva att en tjänsteman i särskilda fall ska få skriva under *eller på annat sätt bekräfta* beslut som ska expedieras.

Besluten ska bekräftas genom ett förfarande som uppfyller höga krav på säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

¹ Regeringsformen omtryckt 2018:1903.